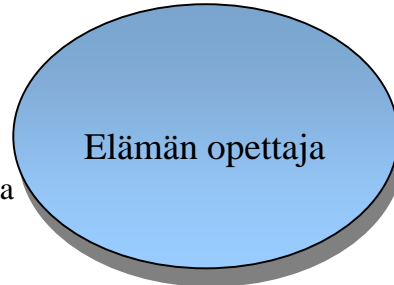

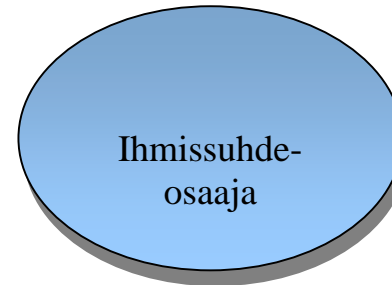
VANHEMMUUDEN ROOLIKARTTA

Vanhemmuuden viisi keskeistä osa-aluetta

- arkielämän taitojen opettaja
- oikean ja väärän opettaja
- mallin antaja
- arvojen välittäjä
- tapojen opettaja
- perinteiden vaalija
- sosiaalisten taitojen opettaja
- kauneuden arvostaja

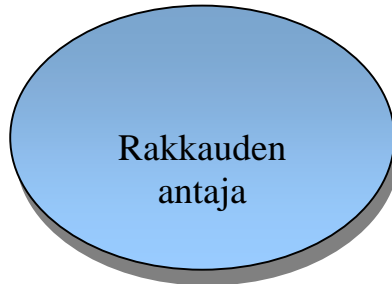

- keskustelija
- kuuntelija
- ristiriidoissa auttaja
- kannustaja
- tunteiden hyväksyjä
- anteeksiantaja/-pyytäjä
- itsenäisyyden tukija
- tasapuolisuuden toteuttaja
- perheen ja lapsen ihmissuhteiden vaalija

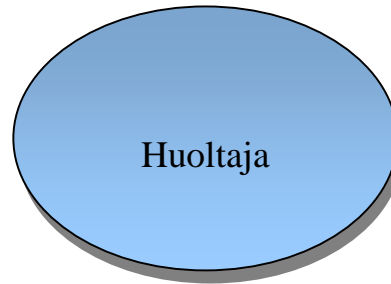

Lapsen tarpeet eri kehitysvaiheissa

- itsensä rakastaja
- hellyyden antaja
- lohduttaja
- myötäeläjä
- suojelija
- hyväksyjä
- hyvän huomaaja

- fyysisen koskemattomuuden takaaja
- turvallisuuden luoja
- sääntöjen ja sopimusten noudattaja ja valvoja
- ein-sanoja
- vuorokausirytmistä huolehtija
- omien rajojen asettaja

- ruuan antaja
- vaatettaja
- virikkeiden antaja
- levon turvaaja
- rahan käyttäjä

- puhtaudesta huolehtija
- ympäristöstä huolehtija
- sairaudenhoitaja
- ulkoiluttaja

Vanhemmuuden roolikartta

Vanhemmuuden roolikartta on työväline ennen kaikkea vanhemmuutta kuntouttavaan työhön. Sen lisäksi karttaa voidaan käyttää työvälineenä.

- vanhemmuuden ja lastensuojelutoimenpiteiden tarpeiden arviointiin
- työskentely sijoitetun lapsen kanssa
- sijoitetun lapsen tilanteen arviointiin
- yleiseen valistukseen vanhemmuudessa
- jokaisessa perheessä virittämään keskustelua vanhemman roolijaosta

Roolikartan käyttöohjeet

1. Ennakkotehtävä

Roolikartta annetaan vanhemmille kotiin. Molempia vanhempia pyydetään arvioimaan omien rooliensa senhetkisiä kehitysasteita

2. Roolien kehitysasteiden arviointia

Pääroolien kehitysastetta arvioidaan piirtämällä vapaalla kädellä sen kokoisia ympyröitä, miten vanhempi kokee roolin kehitysasteen: mitä isompi ympyrä, sitä kehittyneempi rooli. Ympyrän sijainnilla ilmaistaan miten tuttu, läheinen tai etäinen rooli on.

Alaroolien kehitysasteet merkitään karttaan plussalla ja miinuksilla seuraavasti:

- ++ ylikehittynyt rooli
- + sopivasti kehittynyt rooli
- alikehittynyt rooli
- puuttuva rooli

3. Rooleista käytävän keskustelun eteneminen

- Keskustelun aloittaminen
 - roolikartan rooleista keskustellaan asiakkaan haluamassa järjestyksessä tai
 - häntä pyydetään nimeämään 1-2 roolia jotka toimivat hyvin ja huonosti
- Palautteen antaminen
 - vanhemmille annetaan positiivista palautetta hyvin toimivista rooleista
 - työntekijä toimii peilauspintana
 - työntekijä esittää omien näkökulmiensa tueksi konkreettisia esimerkkejä vanhemman toiminnasta jossain roolissa
- Keskittyminen-kehittävän roolin valinta
 - keskustelu fokusoidaan sellaiseen rooliin, jonka merkitys on keskeisin lapsen hyvinvoinnin kannalta
 - roolista keskustellaan perinpohjaisesti ja sitä tarkennetaan esimerkkien avulla
- Kehittämistehtävä ja seurannasta sopiminen
 - sovitaan kotitehtävästä, jonka avulla vanhempi voi harjoitella roolia, jonka kehittämiseen haluaa panostaa
 - sovitaan kuinka vanhemman edistymistä arvioidaan jatkossa¹